

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดธาตุทอง(เรือนเขียวสะอาด) โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ

A Comparison of Reading Ability for 6th Grade students,
Wat That thong (Ruean Khia-Sa-at) School by using SQ3R Method and
Traditional Method.

วิไลภรณ์ เขื่อยกลาง¹ และ เต๋นดาว ชลวิทย์²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อน และหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนเขียวสะอาด) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 35 คน เป็นกลุ่มทดลอง จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 35 คน เป็นกลุ่มควบคุม จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้วิธี SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชา ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ ความสามารถในการอ่านจับใจความ; วิธีสอนแบบ SQ3R; วิธีสอนแบบปกติ

บทนำ

ภาษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสาร องค์ประกอบของภาษาคือ การฟัง การพูด การอ่านและการ เขียน เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้คนในสังคมมีความเข้าใจที่ดีต่อกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ปัจจัยที่สำคัญใน การสื่อสารและการเรียนรู้ คือ การอ่าน ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อหา และจับ

ใจความเรื่องที่อ่าน ดังที่ นิตยา ประพตติกิจ (2542, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในกรศึกษาทุกวิชา นักการศึกษาเชื่อว่า เด็กที่อ่านเก่งแล้วมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนทุก ๆ สาขาวิชา ดังนั้นในกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของมนุษย์ ทั้งยังช่วยให้สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้มากและเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปว่าความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน คืออ่านเข้าใจ ความเข้าใจในการอ่าน และไม่สามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้ ย่อมทำให้การเรียนวิชาต่าง ๆ ไม่ได้ผลไปด้วย ทำให้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายวิตกกังวลหรือเกิดความท้อแท้ไม่อยากเรียนต่อไป การอ่าน จึงเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ ยิ่งไปกว่านั้น การอ่าน จะช่วยทำให้นักเรียนค้นหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนอยากรู้ ขยายความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ฉะนั้น การอ่านจึงเป็นบันไดไปสู่ความสำเร็จอีกหลายด้าน

การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ ถ้าอ่านภาษาไทยได้ถูกต้อง ชัดเจน จะทำให้ การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2555, หน้า 83) ได้กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในชีวิตเรา เพราะเราอาจหาได้ทั้งความรู้และความบันเทิงได้ทุกเมื่อจากการอ่าน ในการสอนอ่านนั้นทางโรงเรียนควรให้มีทั้งการอ่านในใจและอ่านออกเสียง

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาถึง ปัญหาในการอ่าน ปัญหาที่สำคัญในอย่างหนึ่งในการอ่านคือ ปัญหาการอ่านจับใจความ นักเรียนขาด ทักษะการคิดวิเคราะห์ ไม่สามารถสรุปใจความสำคัญของปัญหาได้ ซึ่งธัญมาศ ต้นเสถียร (2544, หน้า 4) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านจับใจความไว้ว่า นักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งยัง ไม่รู้วิธีอ่านที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ นอกจากนี้แล้วผลการสอบมาตรฐานระดับชาติ (o-net) ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย พบว่า ชัดจำกัดล่างของคะแนนวิชาภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 มีค่า 55.85 และมีนักเรียนบางส่วนที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าล่างสุด ของคะแนน

การสอนอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านนั้น นักวิชาการทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ คิดค้นขึ้นมากมายหลายวิธี ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีหนึ่งที่น่าสนใจและเหมาะสมกับการแก้ปัญหาการสอนอ่านจับ ใจความ คือ การสอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R ซึ่งเป็นวิธีการสอนอ่านที่เน้นให้นักเรียนอ่านอย่างเป็นระบบ ถือ ได้ว่าเป็นกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, หน้า 245) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรูแบบ SQ3R เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสอนการ เปลี่ยนหัวข้อให้เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกวาดสายตาหาหัวข้อเรื่องแล้วเปลี่ยนหัวข้อนั้น ๆ เป็นคำถาม สอนและฝึกให้ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่จะได้จากการอ่าน เมื่ออ่านจบข้อความแล้วและฝึกให้ผู้เรียน ทบทวนโดยการตรวจสอบบันทึกที่เขียนไว้ จากการวิจัยของ สุชาติพิทย์ เจริญรัตน์ (2555) ได้ศึกษาการ พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R ที่พัฒนาขึ้น มี

ประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.17/86.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบ SQ3R มีทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 3.92$; $S.D. = 0.72$) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ มงคลคุณ (2555) เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาและสำรวจสภาพปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง(เรือนเขียวสะอาด) ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความจึงสนใจที่จะนำวิธีการสอนแบบ SQ3R มาใช้ในการสอนอ่านจับใจความโดยเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและนักเรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง(เรือนเขียวสะอาด)สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม

138 คน ซึ่งนักเรียนมีคุณลักษณะและระดับความสามารถใกล้เคียงกันทุกห้อง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรียนเชี่ยวชาญ) สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของนักเรียน 4 ห้องเรียน มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA โดยเลือกจาก 2 ห้องเรียนที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นนำมากำหนดประเภทวิธีสอนของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (random cluster sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 35 คน เป็นกลุ่มทดลอง ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ3R และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 35 คน เป็นกลุ่มควบคุม ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ วิธีสอน

- 1 วิธีสอนแบบ SQ3R
- 2 วิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ ความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ

4. ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองสอนเรื่องการอ่านจับใจความในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R จำนวน 3 แผน จำนวน 6 ชั่วโมง และสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน จำนวน 6 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรียนเชี่ยวชาญ) สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร เมื่อได้รับการทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R และวิธีสอนแบบปกติ มีความสามารถการอ่านจับใจความสูงขึ้น
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรียนเชี่ยวชาญ) สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนด้วยความสนุกสนาน และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

การทบทวนวรรณกรรม

1.เอกสารที่เกี่ยวกับความหมายการอ่านจับใจความ

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 30) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเพื่อหาส่วนสำคัญของเรื่อง ซึ่งเรียกว่าใจความหรือใจความสำคัญ ตรงกันข้ามกับคำว่าพลความ (อ่านว่า พน-ละ-ความ) ซึ่งหมายถึงส่วนที่ไม่สำคัญ ใจความจะปรากฏอยู่ตามย่อหน้าต่าง ๆ ของเรื่องที่ย่อหน้า อาจอยู่ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 12) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่า หมายถึง การอ่านที่มุ่งหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ

สนธิ สัตโยภาส (2546; หน้า 108) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านสรุปความหรือการอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านให้ได้ การอ่านแบบนี้มักใช้กับการอ่านงานเขียนประเภทข่าว สารคดี บทความ นิทาน เรื่องสั้น และนวนิยาย เป็นต้น

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 17 -18) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสามารถการอ่านจับใจความไว้ว่า คือ การอ่านที่มุ่งหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ อาจพิจารณาทักษะต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจง เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียดสถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ
3. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
5. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญได้
9. การกล่าวสรุปได้

3. การสอนแบบ SQ3R

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2550, หน้า 246-247) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบ SQ3R ดังต่อไปนี้

1. ขั้น survey (S)

เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนอย่างอ่านคร่าว ๆ โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อในบทหนึ่ง ๆ เพื่อหาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่องที่อ่านนั้นจะกล่าวต่อไป ถ้าหากว่าเรื่องนั้นมีบทสรุปก็อ่านบทสรุปด้วย การอ่านในขั้นตอนนี้จะชี้ให้เห็นหัวข้อสำคัญๆ หรือ แนวคิดที่เป็นหลักของเรื่องประมาณ 3-6 หัวข้อ การอ่านคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้เมื่ออ่านอย่างละเอียดในภายหลัง

2. ขั้น Question (Q)

เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้มีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้น จึงเพิ่มความเข้าใจมากขึ้น คำถามนี้จะช่วยให้นักย้อนถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวได้เร็วยิ่งขึ้น และคำถามจะช่วยให้ผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญของเรื่องเด่นชัด ในขณะที่อ่านรายละเอียดที่อธิบายหัวข้อนั้น ๆ การเปลี่ยนหัวข้อเป็นคำถามได้ทันทีที่อ่านหัวข้อ แต่ผู้เรียนจะต้องพยายามคิดอยู่เสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบ

3. ชั้น Read (R)

เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องเพื่อหาคำตอบ นั่นคือ อ่านตั้งแต่ต้นจนจบตอนของหัวข้อแรก การอ่านนี้ไม่ใช่การค่อย ๆ อ่านไปที่ละบรรทัดแต่เป็นการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้

4. ชั้น Recite (R)

เมื่อผู้เรียนอ่านจบตอนที่หนึ่งแล้วให้ผู้เรียนพยายามตอบคำถามอย่างย่อ ๆ โดยใช้สำนวนภาษาของตนเองพร้อมบอกชื่อตัวเองในเรื่อง การทำเช่นนี้จะทำให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าว ๆ วิธีการบรรยายถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วดีที่สุด คือ การจดบันทึกวลีที่สำคัญๆ ในรูปของโครงเรื่องอย่างสั้นๆ การจดบันทึกทำให้ต้องใช้ใช้กล้ามเนื้อสายตาและต้องคิดโดยใช้ภาษาในการจินตนาการ การใช้ประสาทรับความรู้สึกยิ่งมากก็ทำให้ยิ่งจำได้ดียิ่งขึ้น

5. ชั้น Review (R)

เมื่ออ่านจบบทเรียนแล้วให้ผู้เรียนตรวจดูบันทึกที่จดไว้เพื่อให้เห็นภาพรวมของจุดสำคัญ และความสำคัญของจุดสำคัญเหล่านั้น และตรวจสอบความจำเป็นในเรื่อง โดยการพยายามระลึกถึงจุดสำคัญของเรื่องโดยไม่ต้องดูบันทึกแล้วพยายามระลึกถึงหัวข้อย่อแล้วบันทึกไว้ได้หัวข้อสำคัญ

4. วิธีสอนแบบปกติ

กานต์ธิดา แก้วงาม (2556, หน้า 53) วิธีการสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีทั้งการบรรยาย อภิปราย ซักถาม และการใช้สื่อประกอบการสอน ซึ่งสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนปกติ ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และความสนใจในการเรียนด้วยการสนทนาซักถาม เกม รูปภาพ เพลง หรือนิทาน แล้วแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ขั้นสอน ครูเสนอเนื้อหาให้ผู้เรียน ด้วยวิธีการบรรยายอภิปราย สนทนาซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. ขั้นสรุป ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการซักถาม หรือตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนตามคู่มือครูหลังการสอนสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนตามคู่มือครูไม่สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริวรรณ มงคลมูล (2555) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติต่อการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (experiment research) แบบ Randomized Control Group Pretest- Posttest Design มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง(เรือนเขียวสะอาด)สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน รวม 128 คน ซึ่งนักเรียนมีคุณลักษณะและระดับความสามารถใกล้เคียงกันทุกห้อง

กลุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนเขียวสะอาด) สำนักงานเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของนักเรียน 4 ห้องเรียน มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA โดยเลือกจาก 2 ห้องเรียนที่มีผลคะแนนไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
  - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนแบบ SQ3R จำนวน 3 แผน 6 ชั่วโมง
  - 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนแบบปกติ จำนวน 3 แผน 6 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 ข้อ

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องความสามารถการอ่านจับใจความ ด้วยข้อสอบชุดเดียวกัน

2. ดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่ม โดยเนื้อหาเดียวกัน และใช้ระยะเวลาในการสอนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง แต่ใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกัน

3. กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องความสามารถการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R กับกลุ่มที่สอนแบบปกติ ด้วยสถิติ t-test Independent

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่สอนแบบ SQ3R ด้วยสถิติ t-test Independent

3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่สอนแบบปกติ ด้วยสถิติ t-test Independent

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ

การสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P
แบบ SQ3R	35	23.54	2.147	3.282	0.02
แบบปกติ	35	21.63	2.702		

** $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่สอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.54 คะแนน และกลุ่มที่สอนแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.63 คะแนน

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R

การสอนแบบ SQ3R	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	35	19.83	3.258	-8.759	0.000
หลังเรียน	35	22.57	2.615		

** $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 19.83 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 22.57 คะแนน

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

การสอนแบบปกติ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	35	19.63	3.499	-5.096	0.000
หลังเรียน	35	21.69	2.687		

** $P < 0.05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 19.63 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 21.69 คะแนน

อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กับวิธีการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากนักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิม และวิธีการสอนแบบ SQ3R มีการจัดการเรียนรู้แบบเป็นขั้นตอน นักเรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนซ้ำ ๆ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการสอนแบบ SQ3R กับวิธีการสอนตามคู่มือครู พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการสอนโดยวิธีแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R เป็นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนศึกษาเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ปฏิบัติตามขั้นตอนจริง ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จึงทำให้ความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบ SQ3R มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการทดลองดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R มีความเหมาะสมในการใช้ในการเรียนการสอนอ่านจับใจความ เพราะทำให้

ความสามารถการอ่านจับใจความสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R มีขั้นตอนอย่างชัดเจน ต่อเนื่อง ง่ายต่อการเรียนรู้ และเป็นการฝึกให้ใช้ความคิดอย่างเป็นระบบก่อให้เกิดความเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการอ่านได้เร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวรรณ มงคลคุณ (2555) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบ SQ3R พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ มีความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง หากครูกำหนดกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นความสนใจนักเรียนได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัชต์ ทนงศักดิ์วิเศษ (2553) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องการผันวรรณยุกต์จากอักษรสามหมู่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมกับการสอนปกติ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการผันวรรณยุกต์จากอักษรสามหมู่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. วิธีการสอนแบบ SQ3R สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อไปพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความในระดับชั้นอื่น ๆ ได้
2. การเลือกเรื่อง เนื้อหา หรือกิจกรรมควรมีความเหมาะสมกับนักเรียน โดยคำนึงถึงวัย ความยากง่าย และความสนใจของนักเรียน
3. การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และมีรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนส่งผลให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัย การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอน แบบ SQ3R กับการสอนในรูปแบบอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่าเหมือนหรือแตกต่างกันกับผลการวิจัยครั้งนี้
2. ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความกับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์. (2543). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. (2558). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2555). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. นนทบุรี : เซ็นเตอร์ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- ณวรา เปลียนบุญเลิศ. (2560). ชาเพื่อสุขภาพ, ครั้ว, 23 (276), 79.
- ญาณวรรณ สิ้นธุภิญโญ. (2545). “ตำนานอธิบายพิธีจุดบั้งไฟเพื่อขอฝน.” สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม 26. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ทิวต์ มณีโชติ. (2545). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. นนทบุรี : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ทศนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ประพลติกิจ. (2542). การพัฒนาการอ่านของลูก. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: เอลโล่การพิมพ์ (1998).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์สิริ เจริญกิจ. (2554). การพัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทย ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____ . (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

- ศิริวรรณ มงคลคุณ. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน เรื่องการอ่าน
จับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R
กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี.
- สมนึกภักดิ์. (2549). การวัดผลการศึกษา. กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภณ และ ธัญลักษณ์ จุ้ยเรือง. (ม.ป.ป.). เตรียมสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : ภูมิบัณฑิต.
- สมศรี เอี่ยมโอภาส. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 ที่สอนโดยใช้เทคนิค CIRC กับเทคนิค SQ3R. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยราช
ภัฏเชียงใหม่.
- สนิท สัตโยภาส. (2546). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุชาติพิทย์ เจริญรัตน์. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมุทรรุ ชื่นเชาวนิช. (2530). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุปราณี พัดทอง. (2545). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวรรณี ยะหะกร. (2554). กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนการอ่านในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2550). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อภัยภูเบศรเตยส์ปลา. (2560). แง่เสียงเมนูบำรุงสุขภาพ, หมอชาวบ้าน, 39 (460), 60.
- อรุณี พงษ์ไพบูลย์. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Udaini, A.A.A. (2011). The Effect of a Computerized Program on Developing 9th Graders' Reading Comprehension Skills and their Attitudes towards Reading in Palestine. Curricula & English Teaching Methods Department of The Islamic University.